

ROL VAN CWE RICHTING EFGF

S.E. Mager / F. Kiestra en ir.ing. M.J.A. van der Werf

KORT BESPREEKSTUK**GEVRAAGD BESLUIT**

1. Zijn de 3 gestelde vragen de juiste?
2. Maximaal 5 CWE-leden aanwijzen die samen met EFGF aan de hand van de 3 vragen in de volgende CWE met een stuk komen over de rol van CWE richting EFGF.

DE KERN VAN HET ADVIES

Aanleiding: In de vorige CWE heeft de EFGF zich aan de CWE geïntroduceerd. In gesprek met portefeuillehouder kwam aan de orde dat de positie van de CWE ten opzichte van de EFGF verduidelijking behoeft.

Belang: Een lichte bestuurlijke connectie met de netwerkorganisatie EFGF is van belang opdat draagvlak / commitment wordt versterkt. Tevens is de EFGF een van de middelen om bestuurlijke ambities te realiseren.

Graag wil de netwerkorganisatie Energie- en Grondstoffenfabriek (EFGF) met de CWE in gesprek over de rol van de CWE richting de EFGF. De CWE is via Sander Mager opdrachtgever richting de EFGF. Graag wil de EFGF deze bestuurlijke lijn verduidelijken. Aan de hand van onderstaande 3 vragen, die in klein bestuurlijk comité in 1 sessie worden voorbesproken, willen we in de volgende CWE met een stuk komen waar u uw oordeel over kunt geven.

De 3 vragen zijn:

- Wat vindt de CWE belangrijk om met de EFGF te willen bereiken?
- Welke positie wil de CWE innemen ten aanzien van de EFGF?
- Op welke wijze kan uitvoering gegeven worden aan de gewenste betrokkenheid?

Bijlage: CWE in gesprek met de Energie- en Grondstoffenfabriek

Aanleiding

In mei 2020 is een position paper van de EFGF met de CWE besproken. Aanleiding daarvoor was het feit dat de EFGF in een nieuwe fase is beland: van een 'start-up' (gericht op onderzoek en pilots), naar een 'scale-up' (realisatie, opschaling en afzet). De voorgestelde positie van mei 2020 is op hoofdlijnen door de CWE ondersteund, maar over de ambities en de rol van de CWE zou nog een nader gesprek volgen. Daarvoor in deze memo enkele vraagstukken om dat gesprek met de CWE-leden te faciliteren.

Achtergrond: positie Energie- en Grondstoffenfabriek

De netwerkorganisatie EFGF wordt gevormd door alle waterschappen en richt zich op de verwaardiging van rioolwater in drie sporen (zie de figuur hieronder):

1. Doelrealisatie circulaire economie (winning en afzet van energie en grondstoffen)
2. (Door)ontwikkeling van energie en (nieuwe) grondstoffen (blijven verbeteren)
3. Toekomstige nieuwe concepten/perspectieven (blijven innoveren)

Die doelen worden bereikt in de driehoek tussen de Unie van Waterschappen (beleid en strategie), coalities van waterschappen/AquaMinerals (afzet en markt) en de STOWA (onderzoek).

Het EFGF-netwerk speelt zo een rol in het vaststellen van prioriteiten, als verbinder van partijen, maar ook als initiator en aanjager van nieuwe ontwikkelingen. Denk aan bioplastics, de Waterfabriek of het verder brengen van Kaamera als nieuwe grondstof.

Vraagstukken ter bespreking met de CWE

Wat vindt de CWE belangrijk om met de EFGF te willen bereiken?

De CWE kan in belangrijke mate richting geven aan de ontwikkeling van de EFGF. Welke onderwerpen en thema's zijn relevant om op te pakken? Hebben leden van de CWE een duidelijk perspectief op waar de EFGF over bijv. 5 jaar zou moeten staan? Op welke punten kan de EFGF van grote waarde zijn voor de bestuurlijke ambities?

Welke positie wil de CWE innemen ten aanzien van de EFGF?

De afgelopen jaren is de CWE meermaals betrokken geweest bij belangrijke besluiten inzake de EFGF (zie bijlage 2). Hoe kan de CWE helpen om de EFGF een stap verder te brengen? En op welke wijze zou de CWE betrokken willen zijn?

Op welke wijze kan uitvoering gegeven worden aan de gewenste betrokkenheid?

Aan de hand van bovenstaande uitkomsten is het goed een passende werkwijze af te spreken.

De Energie- en Grondstoffenfabriek in een notendop

www.efgf.nl

Landelijke programma van alle waterschappen om rioolwater en (rest)producten uit het waterbeheer tot waarde te brengen. Verkenningen nieuwe grondstoffen, organiseren pilots en demo's en komen tot full-scale realisatie en afzet.

Organisatorisch:

- Stuurgroep: Unie van Waterschappen, STOWA en twee leden uit de VvZB
- Uitvoering programma: kernteam met drie waterschappers, grondstof werkgroepen en AquaMinerals (ondersteuning 2019-2021);
- Gemiddelde bijdrage waterschappen 2020 is circa 30.000 euro/jaar.

Inhoudelijk:

- Programma met focus Top 6 grondstoffen en Energie: Nutriënten, Cellulose, Bioplastics, Kaumera, Biomassa, Water, Energie. Dynamische lijst, die op basis van nieuwe inzichten wordt bijgesteld/aangevuld als meerdere waterschappen zich achter een nieuwe grondstof scharen.
- Uit waterschapsland komen ondersteunende collega's op juridische aspecten, communicatie en externe financiering (o.a. subsidies).
- Groot deel van de activiteiten ligt bij de Top 6-werkgroepen (onderzoek, pilots/demo's).
- Een aparte groep Verkenners scant nog op nieuwe ontwikkelingen, grondstoffen of concepten in een breed netwerk, voornamelijk buiten de waterschappen.

Enkele aansprekende resultaten en spin-off samen met netwerkpartners

- Ontwikkelingen en realisatie van ca. 30 energie- en grondstoffabrieken bij voornamelijk RWZI's;
- Meer dan 50 nieuwe netwerkpartners, zoals kennisinstituten, leveranciers en producenten;
- Meer dan 100 PR-momenten op landelijke TV, landelijke kranten, symposia, beurzen etc.
- Weg vrij maken: verbreding wettelijke taak + juridische handleiding afzet grondstoffen
- Ontwikkeling nieuwe concepten/grondstoffen zoals Bioplastics, Kaumera of De Waterfabriek

Belangrijke CWE-contactmomenten van de Energie- en Grondstoffenfabriek (>2015)

3 juni 2016:	Opdracht CWE aan VvZB betreffende 'Doorontwikkeling EFGF'
3 december 2016:	Mondelinge stand van zaken CWE
17 februari 2017:	Mondelinge terugkoppeling CWE
6 april 2017:	Workshop voor CWE bestuurders en VvZB-leden over bevindingen Arcadis-onderzoek en stellingen voor input bestuurlijke dialoog en besluitvorming
4 mei 2017:	Besluitvormend CWE tav de Top5 grondstoffen en inrichten koplopergroepen
1 dec 2017:	CWE besluitvormend tav Berenschot onderzoek over governance EFGF
18 mei 2018:	Presentatie bij de CWE: toelichting op de doorontwikkeling EFGF
14 november 2018:	Besluitvorming CWE tav afsluiting verkenning doorontwikkeling EFGF.
2019	CWE kennismaking / introductie nieuwe CWE leden
Mei 2020	Position paper doorontwikkeling EFGF